

TISKOVÁ ZPRÁVA

Kdo letos získal ocenění Česká hlava?

Praha, 24. 11. 2024

Nejvyšší ocenění Česká hlava za mimořádné objevy, patenty a vynálezy bylo i v letošním roce uděleno v osmi různých kategoriích.

Národní cenu vlády Česká hlava získal **Tomáš Jungwirth** z Fyzikálního ústavu AV ČR za mimořádný přínos ve výzkumu spinotroniky. Spinotronika je obor využívající spinu elektronů k uchování, přenosu a zpracování informace.

"Jeho objevy, zejména v oblasti altermagnetismu, a zásadní vědecké publikace posouvají hranice současného poznání a otvírají nové cesty budoucím technologiím," uvedl Marek Ženíšek, ministr pro vědu, výzkum a inovace. Ocenění podle něj symbolizuje uznání nejen Jungwirthovy vědecké dráhy, ale také jeho přínosu pro mezinárodní vědeckou komunitu.

Cenu společnosti ABB, cenu Invence získal **Jan Dobeš** z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy za objasnění vlivu mutace genu Aire na fungování imunitního systému a odkrytí způsobu, jakým lidské tělo bojuje s kvasinkovými infekcemi.

Cenu společnosti CSG, cenu INDUSTRIE získala společnost **Bene Meat Technologies** a.s. za svůj vývoj kultivovaného masa prostřednictvím živočišných buněk, které nerostou v těle zvířete, ale jsou pěstovány v kultivátoru v optimálních, kontrolovaných podmínkách. To znamená milník v oblasti produkce potravin a krmiv z hlediska etiky a udržitelnosti.

Cena společnosti Idea StatiCa, cena Doctorandus za technické vědy byla udělena **Davidu Vojnovi** z Fyzikálního ústavu AV ČR za vývoj nových materiálů a metod umožňujících efektivně minimalizovat tepelné jevy při použití optických izolátorů, které jsou součástí vysokovýkonových laserových systémů.

Cenu společnosti VEOLIA, cenu Doctorandus za přírodní vědy získal **Jakub Podgorný** z Astronomického ústavu AV ČR za výzkum, který přináší klíčové informace o struktuře černých děr a jejich okolí a přispívá k pochopení procesů probíhajících v blízkosti těchto kosmických objektů.

Cenu Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra ČR, cenu Lorem získal **Petr Pávek** z Farmaceutické fakulty v Hradci Králové Univerzity Karlovy za svůj výzkum, který představuje naději na novou účinnější a bezpečnější léčbu nemocí spojených s poruchami metabolismu a zvýšeným cholesterolem.

Cenu ministra životního prostředí získal **Lukáš Trakal** z České zemědělské univerzity v Praze za vynález přírodního kultivačního média, které zlepšuje půdní strukturu a zadržování vody a živin v půdě. To přispívá k růstu rostlin a jejich ochraně před patogeny. Výsledky výzkumu mají potenciál využití v udržitelném zemědělství a dalších odvětvích.

„Vůbec poprvé se letos uděluje i cena Ministra životního prostředí a těší mě, že ji získal vynález docenta Lukáše Trakala z ČZU v Praze, jehož vlastnosti přesně zapadají do mozaiky našich snah o ucelenou ochranu půdy a zlepšení její kondice, protože tu nejkvalitnější zem musíme chránit a udržovat v dobrém stavu i pro další generace. Odbourávání nutnosti hnojit minerálními hnojivy by jednoznačně přispělo k tomu, aby naše zemědělství bylo šetrnější ke krajině a ta co nejlépe zvládala dopady probíhající změny klimatu,“ uvedl ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Mimořádnou cenu poroty Česká hlava získal **Michal Holčapek** z Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice za vývoj lipidomické metody analýzy krve, která dokáže s vysokou přesností odhalit rakovinu slinivky břišní v raném stádiu. Tato metoda by se mohla stát základem screeningu a přinést revoluci v diagnostice nejen rakoviny slinivky, ale dalších typů rakoviny.

Společnost Česká hlava je spolu s Úřadem vlády České republiky každoročním vyhlašovatelem stejnojmenných cen – nejprestižnějšího českého ocenění za vědu a výzkum. Uděluje se v několika kategoriích již od roku 2002. Laureáty vybírá odborná porota složená ze zástupců vysokých škol, Akademie věd a výzkumných pracovišť.

Cílem projektu Česká hlava je popularizace vědy, výzkumu a vzdělávání u široké veřejnosti a podpora při vytváření podmínek pro účinné propojení výzkumu s výrobní praxí.

Ceny Česká hlava v minulosti získali např. Antonín Holý, Josef Koutecký, Václav Hořejší a Martina Benešová Schafer.

Kontakt:

Václav Marek, ředitel projektu
vaclav.marek@ceskahlava.cz +420 724 258 664

Ester Brožová, manažer projektu
brozova@ceskahlava.cz +420 776 803 776

www.ceskahlava.cz

Příloha: medailonky laureátů

GENERÁLNÍ PARTNEŘI

ABB

Ministerstvo životního prostředí

CSG Czechoslovak Group

211

VEOLIA

IDEEL StatiCa
Calculate precisely. Estimate.

PARTNEŘI

SKUPINA ČEZ

čepi

WIKOV

SKODA

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Česká televize

VĚDA VÝZKUM.CZ

Priority